

מדינת ישראל

משרד המשפטים

פרקליטות המדינה
המחלקה להנחיית תובעים
מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה
תאריך: כ"ד כסלו תשפ"ב
28 נובמבר 2021
מספרנו: 799-10-2020-001623

אל: כלל התובעים בעלי הסמכה מאת היועץ המשפטי לממשלה

הנדון: חשיבות שמירת הפרדה בין התביעה לבין גורמי הפיקוח והחקירה

בעקבות החלטת נציב תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות שניתנה בתלונה שעסקה בנוכחות מפקח בפגישה של הנאשם וסניגורו עם התובעת, נבקש לחדד את חשיבות הפרדה בין התביעה לבין גורמי הפיקוח והחקירה בהליך הפלילי:

1. בתמצית, באותו מקרה דובר בפגישת משא-ומתן בעניינו של תיק פלילי, אשר התקיימה במשרד התובעת. בנוסף לתובעת ולב"כ הנאשם, הזמינה התובעת לפגישה את מנהל הפיקוח, הממונה על הפקח שרשם את הדו"ח, אשר שניהם היו רשומים בכתב האישום כעדי תביעה ואת הגורם המקצועי ביחס לאותו אירוע (וטרנר עירוני).

בהחלטתו בתלונה קבע הנציב כך:

"לא בכדי קיימת בהליך הפלילי הפרדה, הן ברמה הנורמטיבית והן ברמה הפונקציונלית, בין גורמי החקירה והפיקוח מצד אחד, לבין גורמי התביעה מצד שני. בעוד שתפקידם העיקרי של הראשונים הוא לאסוף ולגבש את חומר הראיות בעבודת שטח, תפקידו העיקרי של התובע הוא לבחון את התשתית הראייתית שהתגבשה בשלב הקודם, ולנתח את משמעותה המשפטית.

הפרדה מתבקשת זו בין התביעה לגורמי החקירה נדרשת, על מנת ליתן לתביעה הכוח לבחון התשתית הראייתית, ככל שניתן, במבט על של ראייה אובייקטיבית וניתוק מכלל המעורבים בתיק החקירה. ועוד, השתתפות גורמי חקירה/פיקוח ופגישת משא ומתן או פגישת עבודה אחרת בין עורכי הדין, הצדדים לתיק, עלולה לעתים לזהם ההליך המשפטי, במיוחד כשגורם הפיקוח הנוטל חלק בפגישה הינו עד תביעה, ואחראי בעבודתו על עד תביעה נוסף".

2. שיטת המשפט הישראלית וסדרי הדין בפלילים מבוססים על "הפרדת רשויות" בין הרשות החוקרת לרשות התובעת (והשוו: דנ"פ 9263/99 **מדינת ישראל נ' רמי בקשי**, נד(3) 556 (2000)). קיום פגישה בין תובעת וב"כ הנאשם בהשתתפות גורמי פיקוח ומינהל, לא עולה בקנה אחד עם ההפרדה הנדרשת.

על כן, אין לאפשר לגורמי חקירה ופיקוח להשתתף בפגישה עם נאשם או בא כוחו, המבקשים לשוחח על ענייני אכיפה פלילית, וזאת מטעמים של מהות ושל מראית עין כאחד.

3. בהמשך החלטת הנציב הודגש כי הדברים מקבלים משנה תוקף במקרה זה שבו אחד המשתתפים בפגישה צפוי להעיד כעד תביעה:

"ברוח זו נקבע, למשל, בהנחיית פרקליט המדינה (הנחיה מספר 7.13), כי ככלל, אין לתובע לחשוף את גרסתו של הנאשם בפני עד תביעה במהלך ראיון; ובאופן דומה נקבע בסעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, כי ככלל, עד שטרם העיד, לא יהא נוכח בגביית עדותו של עד אחר. הוראות אלה ואחרות נקבעו בדיוק בשל החשש האמור, מפני השפעה פסולה על עדותו של עד התביעה. האמור לעיל מודגש ביתר שאת, כאשר מוחוור כי על עד התביעה הנוכח בפגישה, לא חלות החובות האתיות, החלות על עורכי הדין המשתתפים בפגישה."

4. נוכח האמור לעיל, אבקש כי תקפידו בשמירת ההפרדה המתחייבת בין התביעה לבין גורמי הפיקוח והחקירה, ותוודאו כי לא יתאפשר לגורמי חקירה ופיקוח להשתתף בפגישת תובע עם נאשם או בא כוחו, בעניינו של הליך פלילי.

בברכה,

בת-אור כהנוביץ

מנהלת המחלקה להנחיית תובעים
מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה
בפרקליטות המדינה

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
פרקליט המדינה
המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)
נציב תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות